

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Gfv.VII.30.793/2016/10.

A tanács tagjai: . Vezekényi Ursula a tanács elnöke
Dr. Pethőné dr. Kovács Ágnes előadó
bíró
Dr. Farkas Attila bíró

A felperes:

A felperes képviselője: Dr. Kovács Katalin ügyvéd

Az I. rendű alperes:

Az I. rendű alperes képviselője: Dr. Molnár Mihály ügyvéd

A II. rendű alperes:

A II. rendű alperes képviselője: Dr. Nagy János Árpád ügyvéd

A per tárgya: szerződés érvénytelenségének megállapítása

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Ítéltőtábla Gf.III.30.093/2016/4. számú ítélet

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Nyíregyházi Törvényszék 20.G.15-13-040118/44. számú
ítélet

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a II. rendű alperesnek 100.000 (százezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget, valamint az államnak külön felhívásra 2.550.000 (kétmillió-ötszázötvenezer) forint feljegyzett felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] Az I. rendű alperes gazdasági társaságot, a perben nem álló **I.L** és a II. rendű alperes házastársa alapították. A két tag a társaság létrejöttétől a felszámolás elrendelésének kezdő időpontjáig – 2012. március 5. napjáig – önálló képviseleti joggal az ügyvezetői tisztséget is betöltötte.
- [2] **I.L** ügyvezető a 2008. szeptember 30. napján kelt közjegyzői okiratba foglalt nyilatkozatával az I. rendű alperes nevében készfizető kezességet vállalt a felperes és közte mint természetes személy között létrejött kölcsönszerződésből eredő 25.000.000 Ft tőketartozás megfizetéséért. Az I. rendű alperes a kölcsöntartozást határidőben, illetőleg a felperes fizetési felszólítása ellenére sem fizette meg. A felperes az általa kezdeményezett felszámolási eljárásban a követelését hitelezői igényként bejelentette.
- [3] A II. rendű alperes az I. rendű alperesnek – annak a megalapításától kezdve a működése során, különböző időpontokban több részletben –, összesen 33.387.000 Ft kölcsönt nyújtott. Az ebből keletkezett tőketartozás és járulékai megfizetésének biztosítékeként az I. rendű alperes a kizárólagos tulajdonát képező, 2010. január 20-án kelt adásvételi szerződéssel megvásárolt, nyíregyházi ingatlanra a II. rendű alperes javára jelzálogjogot alapított, és részére vételi jogot engedett az adásvétel napján kelt szerződésben. A felek a vételi jogot öt évre kötötték ki, az opciós vételárat 25.500.000 forintban határozták meg.
- [4] E szerződés megkötését megelőző napon, 2010. január 19-én az I. rendű alperes társaság két tagja által tartott taggyűlés a 2/2010. (I.19.) számú taggyűlési határozattal hozzájárult ahhoz, hogy a II. rendű alperes javára, a vele kötött kölcsönszerződések biztosítékeként a megvásárolandó nyíregyházi ingatlanra jelzálogjog kerüljön alapításra, valamint vételi jog kerüljön kikötésre. A taggyűlés hozzájárult továbbá, hogy a jelzálogjogot és a vételi jogot alapító szerződést az I. rendű alperes nevében a II. rendű alperes házastársa írja alá.
- [5] A II. rendű alperes a 2010. április 30. napján kelt nyilatkozattal gyakorolta a perbeli ingatlanra vonatkozó vételi jogát. 2010. május 2. napján tulajdonjoga bejegyzésre került az ingatlan-nyilvántartásba.

A kereseti kérelem és az alperesek védekezése

- [6] A felperes többször módosított, a felülvizsgálati kérelemmel érintett keresetével az alperesek között 2010. január 20. napján

létrejött jelzálogjogot alapító és vételi jog kikötéséről szóló szerződés, valamint a 2010. április 30. napján tett vételi nyilatkozat érvénytelenségének megállapítását kérte. Arra hivatkozott, hogy a szerződés jogszabályba ütközik, mert annak megkötéséhez a társaság nem járult hozzá a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi V. törvény (a továbbiakban: Gt.) 141. § (2) bekezdés m) pontjában foglaltak szerint.

- [7] Az I. rendű alperes ellenkérelmet nem terjesztett elő. Vitatta azonban a 2/2010. (I.19.) számú taggyűlési határozatot tartalmazó jegyzőkönyv hitelességét, az abban foglaltak valóságát.
- [8] A II. rendű alperes a kereset elutasítását kérte. Annak a felülvizsgálattal érintett része tekintetében vitatta a felperes keresetőségi jogát. Az iratokhoz becsatolt taggyűlési jegyzőkönyvben foglaltakra, az azt alátámasztó tanúvallomásokra utalással, állította, hogy a felperes által megjelölt érvénytelenségi ok nem áll fenn.

Az első- és másodfokú ítélet

- [9] Az elsőfokú bíróság elutasította a keresetet.
- [10] A felperes fellebbezése alapján eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a fellebbezéssel nem támadott részében nem érintette, a fellebbezéssel támadott részében helybenhagyta.
- [11] Egyetértett az elsőfokú bírósággal abban, hogy a felperest megillette a keresetőségi jog. Az I. rendű alperes 2008. szeptember 30. napján történt kezességvállalására tekintettel ugyanis a perbeli ingatlan a felperes követelésének kielégítési alapjává vált.
- [12] A másodfokú bíróság úgy ítélte továbbá, hogy az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékok okszerű mérlegelésével, a Pp. 206. § (1) bekezdésének megsértése nélkül állapította meg a tényállást, az arra alapított jogi álláspontja is helytálló volt. A perben ugyanis azt kellett vizsgálni, hogy a becsatolt taggyűlési jegyzőkönyv alkalmas-e annak bizonyítására, hogy az I. rendű alperes taggyűlése hozzájárult a keresettel támadott szerződés megkötéséhez, ez utóbbi során a II. rendű alperes házastársa általi képviselethez.
- [13] A másodfokú bíróság az I. rendű alperes két tagjának tanúvallomása alapján - amely szerint az érintett jegyzőkönyvet ők írták alá - az elsőfokú bírósággal azonosan, a Gt. 146. § (2) bekezdésében írtakra is figyelemmel, azt mint okiratot hitelesnek, annak tartalmát, a Pp. 196. § (1) bekezdése értelmében valónak tekintette. Utalt arra, hogy az I. rendű alperes tagjai egyezően nyilatkoztak a keresettel érintett szerződés megkötésének jóváhagyásáról szóló taggyűlési határozat meghozatalához vezető okokról, a határozathozatal körülményeiről, a határozatot tartalmazó jegyzőkönyv aláírásáról. A másodfokú bíróság a jogvita eldöntése során nem tulajdonított annak jogi jelentőséget, hogy a taggyűlési határozatot tartalmazó jegyzőkönyv mikor került aláírásra, az érintett taggyűlés nem

szabályszerűen került összehívásra. Nem vizsgálta azt sem, hogy a taggyűlést együttes jelenlétük mellett tartották-e meg a tagok.

- [14] A másodfokú bíróság mindezek alapján, az elsőfokú bírósággal megegyezően a felperes által állított jogszabálysértést, a keresettel támadott szerződés, illetve jognyilatkozat érvénytelenségét megállapítani nem tudta. Ez okból a kereset elutasítását helytállónak tartotta, az azt tartalmazó elsőfokú ítéletet helyben hagyta.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [15] A felperes a felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, az elsőfokú ítélet megváltoztatását és keresetének helytadó határozat meghozatalát kérte.
- [16] Előadta, hogy a jogerős ítélet sérti a Pp. 206. §-ában, a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: rPtk.) 200. § (2) bekezdésében, valamint a Gt. 141. § (2) bekezdés m) pontjában foglaltakat. Vitatta, hogy a perben rendelkezésre álló bizonyítékok alátámasztották a taggyűlési jegyzőkönyvben foglaltak valóságát: azt, hogy az abban megjelölt időpontban és helyen a tagok jelen voltak, taggyűlést tartottak, a perbeli taggyűlési határozatot meghozták. A felperes utalt arra, hogy a jegyzőkönyvet a taggyűlést levezető ügyvezetőnek mint elnöknek kellett volna elkészítenie. Álláspontja szerint az eljáró bíróságoknak mérlegelniük kellett volna, hogy azt ennek ellenére nem a levezető elnök, hanem a II. rendű alperes házastársa készítette el. A felperes állította, a perbeli bizonyítékok alapján okszerűen kizárólag az a következtetés lett volna levonható, hogy a perbeli szerződés jóváhagyásáról nem született taggyűlési határozat. Állításának alátámasztásául a fentiekén túl, idézett egy-egy, általa ellentmondásosnak tartott részletet a meghallgatott ügyvezetők tanúvallomásából. Utalt az I. rendű alperes felszámolóbiztosának azon előadására, hogy a perbeli jegyzőkönyv létezéséről az ügyvezetők nem tájékoztatták, azt részére korábban nem bocsátották rendelkezésre, a keresettel érintett taggyűlési határozat a határozatok könyvébe nem került bevezetésre.
- [17] A felperes érvelt azzal is, hogy a Gt. 141. § (2) bekezdés m) pontjának nyelvtani értelmezéséből következik, hogy szerződés jóváhagyásáról csak már megkötött szerződés esetében lehet szó. Előadta, a keresettel támadott szerződés, de még annak tervezete sem létezett 2010. január 19-én, az alperesek által hivatkozott taggyűlés időpontjában. Annak lényeges tartalma nem volt ismert. Önmagában az I. rendű alperesnek a II. rendű alperessel szemben fennálló kölcsöntartozásának összegéből, amelyet a taggyűlési jegyzőkönyv rögzít, nem következik, hogy a hivatkozott taggyűlési határozat annak erejéig járult hozzá a jelzálogjog alapításához. A felperes hivatkozott arra is, hogy nem állapítható meg az sem, hogy a vételi jog kikötése milyen mértékű vételár mellett történhet.
- [18] A felperes szerint a II. rendű alperessel korábban kötött

kölcsönszerződéseket sem hagyta jóvá a taggyűlés. Így, azok sem jöhettek létre érvényesen. Az érvénytelen jogügyletek biztosítékként létrejött megállapodás ezért sem lehet érvényes. Vitatta az I. rendű alperest terhelő, a II. rendű alperessel szemben keletkezett kölcsöntartozás összegét is.

- [19] Az I. rendű alperes felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztett elő.
- [20] A II. rendű alperes a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [21] A Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta felül. Megállapította, hogy az nem sérti a felperes által megjelölt jogszabályi rendelkezéseket.
- [22] A Pp. 206. § (1) bekezdése értelmében a bíróság a tényállást a felek előadásának és a bizonyítási eljárás során felmerült bizonyítékoknak egybevetése alapján állapítja meg; a bizonyítékokat a maguk összességében értékeli, és meggyőződése szerint bírálja el. A Kúria BH.2003.29., BH.2013.119., BH.2013.126., BH.2013.129. számon közzétett eseti döntéseiben kifejeződő joggyakorlata szerint a felülvizsgálati eljárásban, annak rendkívüli jogorvoslati jellege miatt, nincs helye a bizonyítékok ismételt egybevetésének, felülmérlegelésének. A tényállás megállapítása és az ahhoz szükséges bizonyítási eljárás lefolytatása alapvetően az első fokon eljáró bíróság feladatkörébe tartozik. Ha a bíróság a tanúkat kellő alapossággal hallgatta ki és a tanúvallomásokat - közvetlen benyomás alapján - okszerűen vetette egybe és azok tartalmát a beszerzett egyéb bizonyítékokkal is összhangban értékelte, nincs mód az újraértékelésre. A felülmérlegelésére az sem ad alapot, ha az egyes bizonyítékokból eltérő következtetés is levonható lett volna. Az minősíthető ugyanis nyilvánvalóan okszerűtlen következtetésnek - és emiatt felülmérlegelést megalapozó körülmények -, ha a bizonyítékokból csak egyfajta, a felülvizsgálattal támadott ítélettől eltérő következtetésre lehet jutni.
- [23] A Kúria azonban illet a jelen eljárás során nem észlelt. A tanúk vallomásából kiragadott egy-egy mondat ennek alátámasztására nem volt alkalmas. A Gt. 20. § (3) bekezdés első mondata értelmében valamennyi tag jelenlétében, annak tiltakozása hiányában nem volt akadálya a szabályszerű összehívás hiánya ellenére a perbeli taggyűlés megtartásának. A határozathozatal megtörténtét, jogszabályoknak való megfelelését nem vonja kétségbe, hogy a tagok által hitelesített jegyzőkönyv esetleg utóbb készült el. A Gt. 146. § (1) bekezdése értelmében, ügyvezetői tisztségénél fogva, - de ettől függetlenül is, jogszabály kizáró rendelkezése hiányában technikailag - a II. rendű alperes házastársa is jogosult volt azt elkészíteni. Az abban foglaltakat a másik, jelenlévő, az ülésen elnöklő ügyvezető hitelesítette, ezzel azt a maga által

készítettnek is elismerte. A jegyzőkönyv esetleges tartalmi vagy formai hiányosságai különben sem érintik a gazdasági társaság határozatának jogszerűségét a Kúria Gfv.X.30.435/2010/4. eseti döntése szerint. Arra vonatkozó jogszabályi rendelkezés hiányában a korlátolt felelősségű társaság határozatának érvényességére, létére nem hat ki az sem, ha az adott cég ügyvezetője a Gt. 146. § (3) bekezdését megsértve, a hozott határozatot a határozatok könyvébe nem vezette be. Ez a mulasztás a rendelkezésre állt egyéb bizonyítékok mellett, ugyancsak nem döntötte meg a Pp. 196. § (1) bekezdés d) pontja szerint teljes bizonyító erejű magánokiratnak minősülő taggyűlési jegyzőkönyvben írtakat.

- [24] A peres felek között a tekintetben nem volt vita, hogy a Gt. 141. § (2) bekezdés m) pontja alapján az I. rendű alperes taggyűlésének jóváhagyása a keresettel érintett szerződés megkötéséhez elengedhetetlen volt. A felperes állításával ellentétben az eljáró bíróságok e jogszabályi rendelkezést helytállóan értelmezték. Nem volt akadálya annak, hogy a tagok - a taggyűlési jegyzőkönyvben rögzítve a gazdasági társasággal szemben fennálló követelés összegét, e követelés biztosítására a biztosítékul szolgáló tárgyat is megjelölve, értékét is ismerve - a jelzálogjog alapítására, illetve a vételi jog engedésére vonatkozó szerződést előzetesen jóváhagyják. A jogszabály ugyanis nem a már létrejött szerződés, hanem annak megkötéséhez való hozzájárulás szükségességéről rendelkezik. A felperes mint kívül álló harmadik személy a határozat tartalmát nem volt jogosult arra hivatkozással kifogásolni, hogy az a kötendő szerződés - általa lényegesnek tartott - tartalmát nem foglalta magában. Kereshetőségi joga kizárólag az adott jogügyletre, beazonosítható módon meglévő jóváhagyás hiányának megállapítására nézve állt fenn, figyelemmel az I. rendű alperessel korábban kötött készfizető kezési megállapodására. Csak az I. rendű alperes és a II. rendű alperes között - mint szerződő felek között - felmerült jogvita tárgya lehet, hogy milyen tartalmú szerződés megkötésére volt jogosult a II. rendű alperes házastársa, az I. rendű alperes törvényes képviselőjeként képviseleti jogkörét túllépve járt-e el.
- [25] A Kúria nem vizsgálhatta azt a felülvizsgálati kérelemben előadott érvelést, hogy a II. rendű alperessel kötött kölcsönszerződéseket a taggyűlés nem hagyta jóvá, azok emiatt nem jöhettek létre érvényesen, az azok biztosítékaként létrejött későbbi, jelen eljárásban elbírált keresettel támadott megállapodás sem lehet érvényes. E kérdés ugyanis a felperes keresetváltoztatására tekintettel nem képezte az első- és a másodfokú eljárás tárgyát, így az a felülvizsgálati eljárás tárgya sem lehetett a Pp. 270. § (2) bekezdése értelmében.
- [26] A Kúria a kifejtettekre tekintettel egyetértett az eljáró bíróságokkal abban, hogy a felperes az általa támadott szerződés érvénytelenségét nem bizonyította. A keresetet elutasító elsőfokú ítéletet helyben hagyó jogerős ítélet - a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott okokból nem jogszabálysértő. Kúria ezért azt

- a Pp. 275. § (3) bekezdése szerint - hatályában fenntartotta.

Záró rész

- [27] A felperes felülvizsgálati kérelme nem vezetett eredményre. A Kúria ezért kötelezte őt a Pp. 270. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján a II. rendű alperes ügyvédi munkadíjból álló felülvizsgálati eljárási költségének megfizetésére. Ennek összegét a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2), (5) és (6) bekezdése alapján állapította meg, a kifejtett képviseleti tevékenységre tekintettel. Az I. rendű alperesnek a felülvizsgálati eljárásban igazolt költsége nem merült fel.
- [28] A Kúria a felperes illetékeljegyzési joga folytán le nem rótt eljárási illetékről a költségmentesség alkalmazásáról a bírósági eljárásban tárgyú 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján rendelkezett.
- [29] A Kúria határozatát tárgyaláson kívül hozta meg.

Budapest, 2017. szeptember 14.

Dr. Vezekényi Ursula s.k. a tanács elnöke, Dr. Pethőné dr. Kovács Ágnes s.k. előadó bíró, Dr. Farkas Attila s.k. bíró

A kiadmány hitelélül: